Єднаймося в Просвіті!

ГАЛИЦЬКА ПРОСВІТА

Політична ситуація, яку ми маємо в нашій державі, – продовження минулого, певних способів думання та діянь, які не вдалося викорінити.

Блаженніший Любомир ГУЗАР

№ 43 (354)
27 жовтня 2011 р.

Тижневик "Галицька Просвіта" * Засновник – Івано-Франківське ОО ВУТ "Просвіта" ім. Т. Шевченка * Свідоцтво – ІФ № 521 від 15.06.2004 р. * Шеф-редактор – Степан Волковецький * Гол. редактор – Богдан Вівчар * Літературний редактор – Ірина Шумада * Верстка – Марія Дзебчук * Набір – Наталія Дяченко * Друк – КП фірма "ЛІК" * Тираж – 2000 примірників * Замовлення – № 1049 * Наша адреса: 76018, м. Івано-Франківськ, вул. М. Грушевського,18 * тел. (0342) 75-05-86, * тел./факс (03422) 2-38-67 * e-mail: oblasna-prosvita@ukr.net * http://uaprosvita.if.ua/ * Наші реквізити: Р/р 2600630015124 в Укрсоцбанку МФО 336019, код 04929075. * За зміст та достовірність інформації у рекламі відповідальність несе рекламодавець * Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій і подає матеріали для дискусії * За точність викладених фактів відповідальність несе автор * Редакція застерігає за собою право редагувати і скорочувати матеріали * Листування з читачами – тільки на сторінках газети

ЗАЯВИ

ЗАБОРОНА НА СВЯТО

Президентові України Януковичу В. Ф.

24 серпня 2011 р., в день Державного свята України – Дня Незалежності, який урочисто відзначила вся країна, в Донецьку **знайшлися люди, які здійснили злочинну наругу над святими почуттями патріотизму й любові до своєї Вітчизни громадян міста,** заборонивши їм молебен, святкову ходу і концерт з нагоди найбільшого державного свята.

Таке дике в цивілізованому світі рішення суддя Донецького окружного адміністративного суду І. М. Тарасенко ухвалив 24 серпня 2011 року о 5 год. 25 хв. ранку. Окрім брутального й нахабного порушення ним Конституції України, Рішення КСУ № 10-рп/99 від 14 грудня 1999 року, Справа N 1-6/99; Рішення КСУ № 4-рп/2001 від 19 квітня 2001 року, Справа N1-30/2001, а також дискримінації представника Донецької обласної організації Всеукраїнського товариства «Просвіта» імені Тараса Шевченка Є. М. Ратнікової за мовною ознакою, змушені констатувати заборону ґарантованого Конституцією права на свободу зібрань і права на свободу совісті. Суддя розглядав цю справу 11 годин 55 хвилин, закінчивши її на світанку 24 серпня, коли законослухняні громадяни мали б уже збиратися на урочисті заходи з нагоди Дня Незалежності.

З огляду на вищевказане, звертаємося до Вас, Пане Президенте, як до ґаранта Конституції України, з вимогою висловити свою позицію у вказаній справі, яка ганьбить місцеву владу і правосуддя в Донецьку.

Голова Української всесвітньої координаційної ради Михайло РАТУШНИЙ

(Чит. стор. 2)

ВШАНУВАННЯ

БАНДЕРА – НАШ ГЕРОЙ!

У Городенці вшанували пам'ять Головного Провідника ОУН Степана Бандери

У 52-гу річницю його поховання представники Коломиї, Калуша, Івано-Франківська, сіл району та мешканці міста пішою ходою пройшли до пам'ятника Герою України. Після урочистого покладання вінків та квітів отці українських Церков декан Ігор Левицький, декан Богдан Мороз, о. Іван відслужили панахиду за упокій борців за волю України.

Урочистість продовжилась у районній бібліотеці виступом молодіжної організації «Пласт» – учнів середньої школи с. Тишківці. Далі у програмі був показ документального фільму «У рамках долі – історія першої Української дивізії УНА». Це перший український документальний фільм, який відтворює хроніку історії творення Дивізії «Галичина». Після перегляду відбулася презентація книги голови Івано-Франківської станиці Галицького братства 1-ої УД УНА Михайла Мулика «Дух, що тіло рве до бою». Про ті далекі події говорив як сам автор, так і член управи станиці П. Лаврук. Усіх зацікавила виставка, присвячена історії Дивізії, в якій представлені тогочасні плакати, фотографії, відзнаки, значки, шеврони та пам'ятні листівки.

Про пошанування героїв боротьби й використання їхнього патріотичного спадку для виховання молоді говорили заступник голови райдержадміністрації Степан Михайлюк, заступник голови райради Юрій Лахман, голова обласної організації УНА–УНСО Роман Король та інші. Слід зазначити, що урочистість відбулася завдяки підтримці спілки підприємців Городенки, районної ради і районної бібліотеки, депутата міської ради Василя Бицкала, який очолив оргкомітет, і викладача Тараса Равлика.

Юрій ГУДЧАК

КОНКУРСИ

ІМЕНІ ОКСАНИ ЗАТВАРСЬКОЇ

19 листопада в Академічному обласному музично-драматичному театрі ім. І. Франка відбудеться започаткування конкурсу молодих акторів Оксани Затварської.

Мета і завдання конкурсу:

виявлення творчої молоді Прикарпаття, залучення її до високого мистецького слова, театрального мистецтва;

популяризація найкращих драматургічних, літературних, поетичних зразків української та всесвітньої мистецької спадщини і сучасних авторів.

До участі в конкурсі може долучитись молодь від 16 до 25 років, яка повинна представити поетичний твір і монолог із п'єси класиків української та світової літератури й драматургії.

Учасники та переможці конкурсу одержать подячні дипломи про участь у першому конкурсі, книгу про актрису Оксану Затварську з її автографами, призи та чудове спілкування.

Нагадуємо, що заявки можна подати до 5 листопада за адресою: **e-mail art@il.if.ua.**

Контактні телефони: (0342) 52-34-29.

ПИТАННЯ РУБА

КАМО ГРЯДЕШИ, ВЛАДО УКРАЇНИ?

Угода про зону вільної торгівлі з СНД не лише нічого позитивного не дає Україні, але й затягує Україну в багатоступеневий лабіринт узгоджень із країнами СНД й країнами Митного союзу. До того ж, якщо одній із країн Митного союзу збільшення експорту України в СНД не сподобається, то згаданого збільшення експорту попросту не буде, оскільки положення Договору про створення Митного союзу мають вищу юридичну силу над положеннями Договору про вільну торгівлю. Таке положення зафіксоване в Договорі про створення Зони вільної торгівлі в СНД. Тобто згаданий Договір – «фільчина грамота», у чому Україна зможе пересвідчитися вже упродовж 2012 року.

Росії вигідно здійснити жест «доброї волі» з трьох причин:

перед виборами російського парламенту і президента продемонструвати своїм виборцям, що процес втягування України в Російську імперію отримав успішний старт;

упевнитися, що Україна, на відміну від Грузії, з радістю підпише згоду на вступ Росії до СОТ навіть не вимагаючи від Росії встановлення справедливих цін на газ і тарифів на його транзит у Європу;

укотре продемонструвати світові, що українські лідери – звичайні «лохи», які не здатні зрозуміти, що підписують, а, підписавши чергову «ловушку», не зможуть досягти жодного позитиву. Тобто продемонструвати, що вони не здатні вирішувати жодних проблем, які стоять перед Україною.

(Закінчення на стор. 2)

МИ – ЄВРОПЕЙЦІ

ЄВРОПЕЙСЬКІ ТРАДИЦІЇ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

На базі Обласної універсальної наукової бібліотеки ім. І. Франка пройшов круглий стіл на тему: «Місцева демократія в Україні та Європі: засади, принципи, досягнення», який провели головне управління з питань туризму, євроінтеґрації, зовнішніх зв'язків та інвестицій облдержадміністрації, Центр євроінформації, обласний Центр перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ і організацій. Учасники: представники облдержадміністрації Лідія Худенька і Марія Ткачук, директор ОУНБ ім. І. Франка Людмила Бабій, директор обласного Центру перепідготовки кадрів Богдан Волошинський, доктор політичних наук, професор кафедри політології Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника Іван Монолатій, координатори ЦЄІ Леся Вербовська і Ольга Люба, президент ЦЄІ Геннадій Микитка, заступник голови Молодіжної адміністрації області Катерина Говера. Представники громадських організацій обговорили шляхи розвитку місцевої демократії і самоврядування.

У рамках проведення Європейського тижня місцевої демократії на ОТБ «Галичина» демонструвався фільм «Європейські традиції самоврядування в Україні», відкрита виставка літератури й періодики в бібліотеках області та в Центрі перепідготовки кадрів, здійснений обмін делеґаціями Польщі та Німеччини. Учасники круглого столу переглянули фільм «Європейські традиції міського самоврядування: маґістрат–дума–рада», привітали переможців конкурсу «Перекладацьке мистецтво-2011», а також із задоволенням прослухали пісні у виконанні юної співачки, лауреата численних Міжнародних та Всеукраїнських мистецьких конкурсів Софійки Терлецької.

Зорина ФЕРНЕГА

ТАК ДУМАЮ

ПРЕЦЕДЕНТ КАДДАФІ

Після Іраку, Алжиру та Єгипту події в Лівії і драматична доля Муамара Каддафі завершує якусь дивну закономірність. Не помітити її неможливо, але очевидно одне – у світовій політиці без правил створюється прецедент, від повторення якого не застрахована жодна держава, яка не вписується в глобалізаційний проект зручної трансформації народів. Немає жодної ґарантії, що подібне не може не оминути Україну. Хоча очевидних підстав для примушення нас до демократії зараз ніби немає. Є умови, в яких наші політики можуть, самі того не бажаючи, «підставити» державу й мирних громадян. Звісно, все може обійтись, якщо недалекоглядні борці за владу не зловживатимуть нерозумними звертаннями за допомогою до світу. А то можуть накликати лихо, якщо не знатимуть, як діє сучасна світова машина, яка саме зараз перемелює мусульманські держави, а перед цим працювала на Балканах, Близькому Сході й невідомо де ще.

Ця машина вперше перемолола і нас у 90-ті роки, вчинивши грабіжницьку приватизацію та гіперінфляцію руками не дуже досвідчених, але жадібних до доларів комуністичних і комсомольських функціонерів. Не секрет, що світом керує певна кількість таких корпорацій, інакше не може бути в час глобалізації фінансів та інформаційних ресурсів. Така система може діяти лише за умови відносної уніфікації людства, тобто перетворення населення більшості держав у дуже схожих за світоглядом, інтересами й потребами людей без особливої релігійності й високої моралі.

Формальною причиною силового втручання в життя будь-якої держави є такі головні умови: жорсткий захист національної і релігійної самобутності та небажання народу виконувати так звані головні правила світової уніфікації (прагнення до однаковості укладу життя), створення з допомогою світового інформаційного потоку іміджу тоталітарної чи диктаторської держави і наявність якогось дуже важливого для одержання надприбутків природного ресурсу. Остання причина є останньою за своєю значущістю.

Вочевидь, доступ світових корпорацій до нафти не є основною причиною участі у спровокованих соціальних конфліктах Іраку та Лівії. Якщо екстраполювати прецедент Каддафі до реалій України, вимальовується цікава картина. Україна має життєво важливий і неоціненний у планетарному масштабі природний ресурс – величезний запас чорноземів. Запаси мінеральної сировини теж значні й тому підсилюють перший фактор. А також – мирне і роботяще населення, яким легко маніпулювати з допомогою інформації. Українська влада поводиться так, що немає жодних проблем, щоб у зручний момент організувати її світовий тоталітарний імідж.

Нам не завадить бути обережнішими в стосунках зі світом. В чому ж полягають ці застороги? Було б добре навести лад в інформаційному просторі держави, але зараз це майже нереально. Друге – не варто поспішати з дозволом продажу землі, принаймні до усунення чинників, які становлять загрозу. Головний такий чинник – її ж політична система і так звана політична еліта, яка провокує світ до аґресії. Вочевидь, чинній владі, як би ми її не критикували всередині країни, не варто давати зовнішніх приводів для називання її тоталітарною і диктаторською, заручитись підтримкою власних і світових ЗМІ для пояснення власних дій. Відповідно, варто опозиції самій розбиратись із владою. Чужі сили нам у жодному разі не допоможуть, якщо не матимемо своїх.

Є й інша проблема, яка може бути вкрай неґативно сприйнята сильним світом. Ми реально починаємо опиратись уніфікації, яка в нашому випадку відбувається через тотальне зросійщення. Проект «русскій мір» є суто глобалізаційним і в однаковій мірі вигідний домінуючим фінансовим корпораціям світу та Росії. Саме з подачі й участю проросійських сил здіймається галас про порушення прав російськомовної людини, множаться ґрантоїдні структури, які обзивають нацистами й фашистами звичайних патріотів-українців. За гроші вони розгорнули таку антифашистську діяльність, що для звіту навішають жупел нациста на кожного другого україномовного українця.

Росія є одним із визнаних глобалізаційних центрів – російськомовним, на відміну від англомовного у Європі. Тому якщо українцям набридне домінування російськомовного середовища у владі й у всіх структурах суспільства і вони захочуть самостійно, без ґарантії держави, реалізувати конституційне право на культурну і мовну самобутність, це дуже не сподобається не тільки Росії – ми можемо накликати на себе вкрай ворожу реакцію світу.

(Закінчення на стор. 2)

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ **"ГАЛИЦЬКУ ПРОСВІТУ"!** Передплатний індекс – **91083**

ПИТАННЯ РУБА

КАМО ГРЯДЕШИ, ВЛАДО УКРАЇНИ?

(Поч. на 1 стор.)

Підтвердженням цього є показна згода Росії пропустити через свою територію туркменський газ в Україну. Але не зараз, і не з січня 2012 року… а через півроку. Не пропустять, або «загнуть» такі тарифи на його прокачку через свою територію, що туркменський газ для України стане дорожчим від російського. А якщо й пропустять, то з України здеруть 300 відсотків штрафу від суми зменшення закупівель газу в Росії. Якщо й не «здеруть», то розмір штрафу однак «повисне» як заборгованість України перед Росією. Але час на узгодження процедур із отримання туркменського газу через територію Росії Україною буде втрачений для будівництва терміналу в Одесі для зрідженого газу.

Чим керувалися державні мужі України, підписуючи згаданий нікчемний папірець?

Логікою Ганни Герман – продемонструвати Європі, що до України залицяється не лише європейський, але й російський «кавалер» і українська влада може повибрикувати, як вередлива дівка. Або попросту – шантажувати Європу «російським кавалером».

Продемострувати, що європейські цінності – свобода, права людини, справедливий суд, вільні вибори для них не прийнятні, оскільки не для цього вони йшли до влади…

Якщо в Україні будуть дійсно вільні вибори, можна впевнено сказати, що нинішня влада «служить народу» останній термін.

Що ж стримує українську владу від цілковитої інтеґрації у Митний союз, в Євроазійський простір, в союз слов'янських народів, у «Третій Рим» Москви?

Таких факторів три:

активи олігархів і політична влада Партії реґіонів однозначно будуть відібрані в них можновладцями з Росії;

самі українські олігархи й верхівка Партії реґіонів стануть «гастарбайтерами» в керівництва Росії, якщо не еміґрують і якщо залишаться живими в процесі «передачі майна»;

еміґрувати в цивілізовані країни без подальшого суду над ними їм не вдасться;

Патріотизм української влади як фактор не слід приймати до уваги, бо він – відсутній.

Що ж стримує українську владу від цілковитої інтеґрації в Європейський союз?

Стане неможливим безкарно грабувати населення України. А жадібність не дає змоги зупинитися на «досягнутому».

Треба буде постійно підвищувати життєвий рівень українців, європейські рівні пенсійного й медичного обслуговування, освіту. А жадібність не дає змоги олігархам поділитися з найнятими працівниками.

Треба буде забезпечити вільні вибори, права і свободи людини й захист їх у судах на такому ж рівні, як у Європі. Але тоді доведеться перейняти європейську культуру поведінки влади з народом, або втратити владу на чергових виборах.

Для нинішньої влади України будь-який варіант інтеґрації неприйнятний. Глухий кут. Тому в зовнішній політиці вони обрали за найвищий розум політику, озвучену Ганною Ґерман, – політику нібито перебірливої дівки – «фліртувати» й не приєднуватися до жодної з груп країн – ні до європейської, ні до євроазійської, щоб виграти більше часу на подальше розграбування економіки України і її громадян, а там… що буде, те буде, «прарвьомся». Це логіка грабіжників.

Куди веде такий шлях?

Днями в Місураті був відкритий вільний доступ для фотографування на фоні тіла Муамара Каддафі….

Володимир ПИЛИПЧУК,
народний депутат України 1-го та 2-го скликань, академік Академії економічних наук України, професор

ТАК ДУМАЮ

ПРЕЦЕДЕНТ КАДДАФІ

(Поч. на 1 стор.)

Не варто описувати, як усе може бути, щоб не наврочити, але сценарій може виявитись схожим до лівійського. Справедливі вимоги українців щодо рівноправності у самобутньому житті й мові можуть подати як екстремізм і «національну революцію» чи міжнаціональний конфлікт із російськомовним населенням, хоч реалізація прав українців аж ніяк не заважає реалізації аналогічних прав меншин і корінних етносів. Якщо цей конфлікт буде супроводжуватись, з одного боку, звинуваченнями влади в тоталітаризмі, а з іншого – наклеюванням на більшість населення (українців) ярликів націоналістів, нацистів, фашистів, екстремістів і терористів – підоспіє дружно озвучений світом імідж України як тоталітарної чи диктаторської держави.

Після цього у світу вже є комплект типових формальних ознак, щоб можна було втрутитись (є готова до продажу земля, відчутний спротив уніфікації як небажання входження та розчинення в російському світі, створений тоталітарний імідж влади й спровокований міжнаціональний конфлікт). Світові буде дуже важко утриматись від спокуси втрутитись. Звісно, роль «примушувача до демократії» візьме на себе визнаний східний глобалізаційний центр – Росія. За іронією долі, проросійське керівництво держави може в цій ситуації випробувати на собі прецедент Каддафі.

Як поведуть себе етнічні українці – невідомо, принаймні ті, що досі не стали хохлами, українцями залишаться за будь-яких умов. Звісно, це така собі напівфантастика, але про всяк випадок українським політикам і українським націоналістам, олігархам і простим громадянам треба за будь-яких умов шанувати державу і самим твердо розбиратись із власною владою та з осторогою дивитись у сучасний, переважно безбожний, світ щоб не провокувати його до гріха.

Володимир ФЕРЕНЦ

СУД І СУТЬ

ЗЛОЧИН СУДДІ БУХТІЯРОВОЇ

РОЗПРАВА ЗА СВЯТКУВАННЯ 20-ої РІЧНИЦІ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ

20 жовтня 2011 року у Ворошиловському районному суді Донецька завершився розгляд справи про адміністративне правопорушення щодо Марії Василівни Олійник за позовом начальника Ворошиловського районного відділу міліції **Івана Васильовича Ласкавого за проведення святкових заходів 24 серпня 2011 року до 20-ої річниці Незалежності України в м. Донецьку. Святкові заходи були заборонені за позовом Донецької міської ради скандальною постановою судді Донецького окружного адміністративного суду Тарасенка, винесеної о 5 годині 25 хв. 24 серпня 2011 року, яка оскаржена Марією Олійник у Донецькому апеляційному суді 12 вересня. Розгляд справи тривав з 17 години 30 хв. 23 серпня 2011 р. до 5 год. 25 хв. 24 серпня 2011 року. Оскаржена в Донецькому окружному адміністративному суді також Постанова про відкриття виконавчого провадження державною виконавчою службою від 24 серпня на виконання Постанови судді, яка не ввійшла в законну силу.**

Оскільки, незважаючи на заборону суду, святкові заходи чотирнадцятьма організаціями, які входять у Комітет опору диктатурі в Донецькій області, були проведені, 1 вересня 2011 року майор міліції Дешевий склав фальшивий протокол, зібрав купу пояснень, склав протокол огляду місця події, акти державних виконавців з купою понятих, рапортів тощо. Все це сміття, де немає жодного слова правди, 2 вересня 2011 р. полковник міліції Ласкавий передав до Ворошиловського районного суду м. Донецька судді Ірині Бухтіяровій.

І почались чудеса в дусі Бухтіярової.

Чудо № 1. Нібито 20 вересня 2011 року Олійник не з'явилась на виклик суду, хоча й досі повістки в суд немає і в матеріалах справи теж жодного доказу, що мені була надіслана повістка. І суддя Бухтіярова виносить постанову про примусове приведення Олійник в суд на 4 жовтня 2011 року. І доручає здійснити це, природно, позивачеві – Ворошиловському районному відділу міліції. І от 14 днів міліція реґулярно приходить до мене додому, грюкає у двері, лякає сусідів, кричить, що їм потрібна Олійник. А я й гадки не маю, що є така постанова судді. Дізналася про це я щойно 5 жовтня, коли ознайомилась із матеріалами сфабрикованої судової справи.

Й одразу ж оскаржила фальшиву постанову судді Бухтіярової в апеляційному порядку.

Вся судова справа, всупереч ст. 12 Закону України «Про судоустрій та статус судів в Україні» та чинному мовному законодавству, в тому числі протоколи судових засідань та постанова судді Бухтіярової про примусове приведення оформлена не державною мовою.

І тому я зареєструвала 20 жовтня заяву з вимогою відкласти розгляд судової справи для вчинення таких дій:

вжити заходів для перекладу матеріалів справи на українську мову;

повідомити мені про готовність цих матеріалів;

після цього надати мені можливість ознайомитись з матеріалами справи №3-2716/11 із застосуванням технічного обладнання, тобто зняти копії з матеріалів справи (фотоапаратом, сканером або ксероксом);

після цього призначити дату наступного судового засідання.

Зареєструвавши заяву майже за годину до початку судового засідання, я чекала в коридорі суду. І чую переговори декількох міліціонерів. А де тут 5-ий зал? А як ми її забиратимемо? З'ясувавши, де цей зал, залишився тільки один міліціонер, який зайшов разом з нами в 5-ий зал судового засідання і став на дверях у характерній позі, розставивши широко ноги. Аж тут я здогадалась, що міліціонери в коридорі розмовляли про мене.

Суддя Бухтіярова відмовила мені у задоволенні заяви, заявивши, що я сама маю найняти собі перекладача, якщо не зрозуміло російської мови. Я їй пробувала зачитати ст. 9 і 12 Закону України «Про судоустрій та статус суддів в Україні» та ст. 161 Кримінального Кодексу України про відповідальність за дискримінацію мене за мовними ознаками, але Бухтіярова не дала мені цього зробити й заявила, що вона буде проводити не зважаючи ні на що судове засідання.

Тоді я заявила, що мені робити тут нічого і я покидаю зал. Бухтіярова скомандувала міліціонеру, щоб він затримав мене. Я попросила міліціонера представити документи на моє затримання. Тоді міліціонер звернувся до судді Бухтіярової: «Дайте постанову». Поки вони з'ясовували між собою питання про постанову, я силою відсторонила міліціонера і вийшла з залу суду. Таким чином суддя Бухтіярова та міліція готували провокацію про моє затримання в залі суду.

Декілька хвилин потому суддя Бухтіярова заявивши, що моя вина цілком доведена матеріалами міліції та державної виконавчої служби, постановила оштрафувати мене на 340 гривень.

Марія ОЛІЙНИК,
заступник голови Донецького ОО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка, заступник голови Конґресу українських націоналістів, м. Донецьк

ЯКІ МИ ЛЮДИ

ВСІМА ЗАБУТІ

Так можна сказати, минаючи пам'ятник бійцям, які загинули при звільнені Станіслава від німецьких окупантів, що знаходиться по вулиці Софіївка (колишня вул. Калініна). Поховані тут ті, хто чесно виконав свій солдатський обов'язок. І моральний обов'язок живих – доглядати місце останнього їхнього спочинку. Пам'ятаю часи, коли за пам'ятником доглядали, прибирали біля нього, підремонтовували, біля нього проводили урочистості, вчили учнів поважати полеглих, ставили за приклад їхній подвиг. А нині виглядає, що про нього просто забули.

Колись район Софіївка був центром великої околиці. Там знаходився клуб, у якому крутили фільми, а по суботах і неділях відбувалися вечори танців. Поруч були магазин, пошта, бібліотека, аптека. А тепер, коли Софіївка знаходиться практично в центрі великого мікрорайону, вона стала глухим закутком. Тут майже все знищене, а соціальні об'єкти приватизовані під житлові будинки. Пам'ятник же виявився дуже зручним місцем для зустрічей пияків, яких розвелось безліч, як і наркоманів. Вони постійно сидять на парапеті, який служить їм і столом, і ліжком та пиячать. Дуже важко дивитися на це, на людей, які потроху втрачають людську подобу й кидають виклик суспільству, яке забуло і про них, і про полеглих.

Всіма забуті… Вдумаймося в ці слова. Колись суспільство піклувалося і дбало про загиблих і про живих, безкоштовно лікувало їх, давало роботу. А тепер вони нікому не потрібні – ні родині, ні державі. Влада намагається вирішити тільки насущні проблеми і не звертає увагу на проблему алкоголізму в нашому місті. Але ми її добре бачимо, ми спостерігаємо, як наші сусіди по будинку, мікрорайону спиваються й повільно помирають, втрачаючи все людське.

Наталія ДЯЧЕНКО

АГІЙ!

ПОЛІТИЧНІ ЛІЛІПУТИ

Був у нас славетний Рух,
Сила в ньому була й дух
Притаманний з віку-роду
Українському народу.
Без людей тих мудрих, добрих,
Славних лицарів хоробрих
Ми б не вилізли з руїни
Та не мали б України.
І казав тоді весь світ
Рух – це український цвіт.
Та вернулася поганська
Та хвороба отаманська,
Що для нас, на жаль, постійна
Зветься лиш тепер партійна!
Кожен мріяв стати паном,
Політичним отаманом,
Прагнув честі, шани й слави
Ще й гетьманської булави.
Бідна ж наша голова:
Був один Рух, стало – два!
Всенародний і Народний…
От дива!
Різні є в нас політичні
Партії демократичні:
Християнські і селянські,
Є аж три республіканські,
Соціальні, ліберальні,
Правда, всі національні.
Хоч одним, бодай, подібні
Інша справа – чи потрібні?
З назви кожна вельми гарна:
Є зелена і аґрарна,
Проґресивні є й народні
Всі немовби благородні,
Є УНА–УНСО і КУН,
ДСУ є, три ОУН,
І ніяк нам не збагнути,
Як такеє може бути,
Що в часи тривожні, грізні
Українці стали різні.
Всяк собі гуртує друзів –
Той в Громаді; той – в Союзі,
В БЮТі, СЛОНі, у конґресі,
Всяк при власнім інтересі
До своєї тягне хати!
На державу їм – начхати!
Душу мають християнську –
Та натуру отаманську!
От тому-то як ніколи
Маєм чвари і розколи,
Міжпартійну колотнечу,
Міжпопівську ворожнечу.
Керівну некомпетентність
Й депутатську імпотентність.
Маєм купу симпатичних
Ліліпутів політичних.

Михайло КОШИЛОВИЧ,
м. Пустомити на Львівщині

РЕЗОНАНС

ЛИЦАРСЬКИЙ ТУРНІР «МЕЧ СТАНІСЛАВА»

«…якщо він лицар,
о, якщо він лицар!
вона троянду кидала йому»

Осіннього вихідного дня на Вічевому майдані старого Станіславова громадяни міста мали можливість побувати в середньовічній казці: мужні лицарі в обладунках, манірні дами в середньовічному одязі, двобої на мечах, змагання лучників – усе це відбувалося насправді, а не на екрані телевізора.

Це Івано-Франківський клуб історичної реконструкції «Чортополох» святкував свою першу річницю. Реконструктори «Чортополоху» займаються популяризацією історії та культури середньовічної Європи, до якої в той час належала й Галичина. Керівником клубу є Андрій Федоров. Це неординарна й цікава особистість. Він уже кілька років тому зібрав довкола себе активних небайдужих молодих людей і допоміг в організації клубу. А у 2010-му клуб отримав офіційний статус. На свій перший ювілей господарі турніру запросили реконструкторів зі Львова, Стрия і Рахова.

Як у давнину, турнір відкрили граф Феодор і графиня Іоланда, за прихильність якої змагалися лицарі. І звичайно ж були маршали (судді) турніру; герольд, який оголошував результати, і навіть блазень, який веселив та розважав глядачів. І хоч було холодно, городяни не розходилися, а з цікавістю спостерігали за лицарським турніром. А як нагороду за стійкість отримали можливість сфотографуватися з такими колоритними фігурами, та ще й постріляти зі справжнього лука. На закінчення ж, як на справжньому турнірі, після завершення ристалища були середньовічні танці, в яких брали участь не тільки реконструктори, але й глядачі.

Побувавши на такому святі й гості, й учасники отримали багато позитивних емоцій. Та в мене у душі залишилася гірчинка – чому таке цікаве дійство не було підтримане представниками влади? Нехай би хоч молодіжної. Чому ніхто не допоміг клубові не те що матеріально, а бодай технічними засобами? Адже коли виступають на площі депутати будь-якого рівня, від їхніх потужних децибелів аж вікна дрижать. А тут не знайшлося однієї нікчемної колонки з мікрофоном. Окрім того, з п'яти телекомпаній, які діють на території Івано-Франківська, жодна не подала інформацію про турнір. Тільки наші сусіди львів'яни висвітлили цю подію на своєму телеканалі ZIK. Тож чи маємо право ми, дорослі, після такого ставлення говорити, що наша молодь – байдужа?

Надія ГАРІДЖУК

ПАМ'ЯТЬ

ЗГАДАЙМО ВСІХ ПОІМЕННО

ПОМ'ЯНІМО ЖЕРТВИ СОЛОВЕЦЬКОГО ЕТАПУ

27 жовтня, в четвер, о 18 годині, біля пам'ятника Лесеві Курбасу, що на роздоріжжі вулиць Прорізна та Пушкінська в Києві, неформальне товариство «Українські Соловки», Всеукраїнський «Меморіал» ім. В. Стуса, Київське Товариство політв'язнів і репресованих, громадськість справлять **панахиду пам'яті Соловецького етапу,** розстріляного в урочищі Сандармох на півдні Карелії 27 жовтня, 1, 2, 3 і 4 листопада 1937 року. Священики поіменно згадають усіх відомих нам жертв Сандармоху. Пом'янімо і ми їх.

«Соловецький етап» – це 1111 в'язнів Соловецької тюрми особливого призначення (СТОН), серед яких було **290 українців:** творець театру «Березіль» Лесь Курбас, поет-неокласик Микола Зеров, драматург Микола Куліш, колишній міністр освіти УНР Антон Крушельницький та його сини Остап і Богдан, письменники – Валер'ян Підмогильний, Павло Филипович, Валер'ян Поліщук, Григорій Епік, Мирослав Ірчан, Марко Вороний, Михайло Козоріс, Олекса Слісаренко, Михайло Яловий, історики – академік Матвій Яворський, професор Володимир Чехівський, професор Сергій Грушевський, географ – академік Степан Рудницький, науковці – Микола Павлушков, Василь Волков, Петро Бовсунівський, Микола Трохименко, творець Гідрометеослужби СРСР (голландець за походженням) професор Олексій Вангенгейм, міністр фінансів УРСР Михайло Полоз... **Більшість українців розстріляні 3 листопада 1937 року.**

Це були люди, які могли б створити неоціненні духовні скарби, володіючи якими, ми, українці, стали б урівень з іншими цивілізованими народами. Сама присутність таких людей у суспільстві робить його кращим. Але постріли малограмотного, але кваліфікованого розстрільника капітана Михаїла Матвеєва – виконавця волі чужої, глибоко ворожої нам російської комуністичної влади – змінили хід нашої історії...

Смертника ставили на коліна – й капітан держбезпеки Матвеєв стріляв із револьвера в потилицю. Декого добивав якоюсь залізною колотушкою. Забитого підручні скидали в яму. Трупи присипали вапном і засипали. Так скріплювалася «дружба народів» напередодні 20-річчя «Великої Жовтневої соціалістичної революції»...

Розстріл Соловецького етапу – це лише один епізод виконання **постанови Політбюро ЦК ВКП (б) від 2 липня 1937 року П 51/94 «Про антирадянські елементи». Ця постанова почала діяти 5 серпня 1937 року** за наказом НКВД СРСР № 00447. Тоді в СРСР розпочалася наймасовіша за всю радянську епоху «чистка» суспільства від елементів, що не годилися для будівництва комунізму. Її теоретично обґрунтував новий нарком НКВД Ніколай Єжов і зредаґував сам Сталін.

За 15 місяців кампанії за політичними звинуваченнями в СРСР було заарештовано понад **1,7 млн.** (один мільйон сімсот тисяч!) осіб. А разом із жертвами депортацій і засудженими так званими «соціально шкідливими елементами» кількість репресованих перевищує два мільйони. Усього під час Великого терору до розстрілу з політичних мотивів були приречені **681,692** (шістсот вісімдесят одна тисяча шістсот дев'яносто дві!) особи.

Кількість жертв репресій, депортацій і голоду в Україні за часи совєцької влади не піддається підрахунку. Це приблизно третина українського народу. Американський дослідник української трагедії Джеймс Мейс писав, що нинішня Україна – це соціологічно випалена земля. Нинішній період історії України він визначав як «постгеноцидний». На його думку, процесу інтелектуального й морального занепаду українського суспільства та подальшого російщення не змогло зупинити навіть проголошення незалежності. Усі наші сучасні біди – це наслідок сатанинської селекції, під час якої була фізично знищена найкраща частина українського народу, а решта – деморалізована.

Пам'ятаймо: ми стали жертвами Великого терору, тому що неукраїнський за складом і духом уряд Радянської України не захищав наші національні інтереси.

Пильнуймо, щоб нинішня неукраїнська влада знову не повела нас тим самим трагічним шляхом – у Росію, яка відверто стала на шлях відновлення імперії.

Розкажімо своєму народові правду, щоб нам остаточно вирватися з Імперії зла.

Закликаємо людей усіх конфесій і національностей, усі громадські й політичні організації згадати всіх убієнних комуністичним режимом.

Василь ОВСІЄНКО,
у минулому політв'язень, учасник паломництва на Соловки 1999–2005 рр.

НАВІЯНЕ

MADE IN CHINA

Вже десь другий тиждень на тумбах у Франківську кольорово позиціонуються афіші, на яких великими літерами виписано: «КИТАЙський ЦИРК». Нічого особливого й надто цікавого, але пригадав я собі дитинство і фільм з однойменною назвою – «Китайський цирк». Я пам'ятаю цей нудний для мене, малого, китайський фільм. І ще багатобагато китайських фільмів, які переслідували все моє (і не тільки моє) дитинство. Це були китайські піонери, солдати й мало цікавого – сама ідеологія.

Це зрозуміло, адже Китай був «вічним» другом СРСР, доки не став ворогом.

Тоді в пошані і в потребі були китайські товари, особливо довгі ліхтарики та й усе інше: сорочки, кеди, інший китайський ширпотреб. Але його брали, бо він був кращий за наші ганчірки, яких так бракувало. І все це – і наше, і китайське – було дефіцитом і діставалося по блату, як казав Аркадій Райкін: «через магазин, через завсклад».

А що зараз? Чи не той самий «китайський цирк»? Чи багато ви бачите в нашій торгівлі товарів українських товаровиробників? Зате повнезно китайських предметів загального вжитку недовгого користування. Вони такі собі й недорогі, а що потрібно для бідного населення, яке чимось нагадує подібне до себе в Китаї.

Але я не про це... Хоча й про це, просто нас із Китаєм розділяє Великий (їхній) мур, а простір товарів, можливостей і уявлень про існування соціуму – той самий. І все на світі повторюється. Інколи далеко не в найкращому вигляді.

Але з Китаєм треба рахуватися (і рахувати юані) і мову Лі Бо і Ду Фу вчити. Знадобиться. Китайський мур – не Берлінська стіна.

...На другий день я як директор школи пішов на урок до своєї колеґи – вчительки світової літератури Ганни Василівни. Урок у 8-му класі був присвячений китайським поетам середньовіччя Лі Бо і Ду Фу. Перекличка часів, відгук на моє вчорашнє слово. Дива бувають частіше, ніж ми думаємо.

Василь БАБІЙ, *член НСПУ*

ДОЛІ

МАВ ЩАСТЯ ТВОРИТИ ДОБРО

(Продовження. Поч. у № 40–42)

У Львівському університеті польське професорське керівництво не захотіло навіть говорити з гімназистом-відмінником Романом Цурковським. Він подався аж до Вільнюса, але там екзамени вже закінчилися. Багато товаришів, хто мав заможних батьків, подалися в Європу – слава Богу, що поляки не забороняли виїзд на науку. Тож Роман Цурковський в тому ж таки 1935 році вступив на медичний факультет університету Карла Франца, що в місті Ґрацу (Австрія). Але як жити буде Роман-студент, бо батько нагріб не цілих 100 доларів, а вдома – четверо дітей. Та головне для нього – мрія вчитися на лікаря здійснилася! А там якось буде.

Напевно, д-р Роман Маріян Цурковський, наговорюючи на диктофон журналістці свою автобіографію у Львові 2006 року (ще не цілий рік проживе цей великий українець), вдруге пережив свою неповторну юність і молодість, бо все пригадував до найменших деталей, найдрібніших фактів – і радісних, і сумних, і драматичних, але не позначених жалем, а з відтінком оптимізму і навіть гумору. В його докторській голові – ціла енциклопедія різних знань, а життєвий досвід, то, може, якийсь король дотягнеться до нього.

Д-р Роман Маріян Цурковський: «Приїхавши до Ґрацу, я дізнався про таке студентське товариство українських націоналістів, яке називалося «Січ». Я запізнався з січовиками і вступив у студентську організацію, яка діяла леґально. «Січ» мала свої осередки по всій Європі – Австрії, Німеччині, Італії та інших країнах. Мовою спілкування була німецька.

Пригадую, ми часто мали тренінґи з військового діла в одному селі десь за 30–40 км в запущеному замку Solbersdorfy (ми називали то месце «S»). Туди приїжджали січовики з різних країн Європи, але найбільше – з Німеччини й Австрії. Основною метою «Січі» було зберегти свою українську національну ідентичність. Українці завжди мали марку «добрих учеників і патріотів» (Із біографії).

Перший рік навчання Роман Цурковський, як і більшість студентів, прожив у матеріальній скруті (кукурудзянка була постійною «голодною їдою»). Але на наступний рік він уже отримував стипендію – **«на наші гроші десь 75–100 доларів у місяць, до того ж, дістав можливість безкоштовно харчуватися та мешкати в студентському домі – «Studentheim»** (д-р Р. М. Цурковський).

Студентство, студентство – у всі часи і в усіх народів ця категорія молодих людей ішла «крізь терни до зірок» і переважно оті «терни» були бідністю, напівголодним існуванням, зневагою багатих, але й заздрістю багатих геніальним головам бідняків. Так було, так є і так буде завжди, бо рівності в матеріальних статках між людьми не було ніколи і, звісно, не буде. То чи врятувала від нужди стипендія Романа Цурковського?

Д-р Роман Маріян Цурковський: Бачачи, що я бідую, студент Любко Макогон запхав мене на фабрику заліза «Wagnes Boero», що робила труби, котли і багато іншого. Він також тут працював. Моїм завданням було допомагати у виготовленні шурупів, ґвинтів. Дуже важка була робота, бо треба було працювати по 8 годин. А так, як я ще й вчився, то працював і вночі: з 6 годин по обіді і до 3-ої ночі. Спав-не спав, а на 9-ту ранку треба було бути в університеті.

У навчанні я почав здавати, втратив стипендію, боявся, що можу втратити і університет. Я пішов до декана і на його запитання, що зі мною сталося, показав йому свої руки і сказав, що я є працюючий студент. По латині я додав: («Життя без науки – смерть»). Декан заступився за мене і мені знову призначили стипендію (З біографії).

Роман ФЛИС, *член НСЖУ, лауреат Золотої медалі української журналістики 2009 р.*
(Далі буде)

СПОГАДИ

УСЕ ПЕРЕЖИТЕ – З НАМИ...

ПРО ЖИТТЯ ПІД ОКУПАНТОМ І БОРОТЬБУ З НИМ ЗГАДУЄ ІРИНА СТРОЦЬКА

(Продовження. Поч. у № 21–42)

1957 РІК...

Я вчилася й працювала, чоловік працював і також вирішив вчитися. Точніше, продовжити перервану арештом вищу освіту, щоб мати відповідний документ про її закінчення. На основі присланих документів із Львівського політехнічного інституту він вступив в Іркутський інженерно-будівельний інститут на II курс заочного відділення, який закінчив 1962 року. Дипломну роботу захистив на «відмінно» і йому була присвоєна кваліфікація інженера-будівельника.

Треба сказати, що за весь час перебування в Читі я переписувалася з Надією Григорівною Антокольською. Писала їй про свої невдачі й успіхи, про свою мамусю і про наше щасливе сімейне життя. Вона завжди мені відповідала й посилала посилки з нотами і фортепіанною методичною літературою, допомагаючи в навчанні. Коли ж народився Юрчик, вона прислала гарні дитячі речі та іграшки. Віддячити Надії Григорівні за її щирість і підтримку я змогла згодом через Мирослава, який декілька разів літав у відрядження в Москву. Він мав нагоду відвідати Надію Григорівну і її родину, поспілкуватися з ними, передати мої подячні слова і сувеніри.

До Таїсії Автономівни Коваленко я також писала в Мордовський лагер ном. 6 до її звільнення. Але коли в 1956 році вона вийшла на волю, наша переписка перервалася, бо я не знала її домашньої адреси. В той же час і в мене змінилося місце проживання. Та все ж таки вже в щасливу пору відродження Української Держави я змогла кілька разів побувати в Києві й відвідати свою Бабусю – людину непересічну, ерудовану, яка у важкі роки неволі дарувала мені материнську ласку й збагачувала мій світогляд своїми неперевершеними знаннями.

ПОВЕРНЕННЯ В УКРАЇНУ. 1965 рік

Швидко і безповоротно минав час у різних клопотах та хвилюваннях. Але були і сонячні хвилини й безхмарний стан душі, особливо коли усвідомлювала, що після складних і нелегких житейських випробувань є у мене все те, що потрібно кожній людині: улюблена професія, материнське тепло, щаслива сімейна пристань. Що ще потрібно невгамовній душі? Але чому в розмові про Україну так тривожно й тужливо билося в грудях серце? Чому всі клітини мого тіла дивно трепетали при згадці про рідний край, про колиску мого дитинства – місто Львів? Нам усім страшенно хотілося повернутися в Україну. Особливо загострилася ностальгія після того, як родина Мирослава: мама, Марійка з Іларієм та Ігорчиком виїхали до Львова. Ми розуміли, що і нам треба якось вибиратися з «далекої руської глибинки». Тим більше, що вже підростав Юрчик, котрому потрібна була українська школа, рідна мова, українське оточення. А мамуся ще й свої арґументи переконливо висувала, мовляв, жити можна в різних місцевостях, але вмирати треба на рідній землі.

Однак нелегким був шлях повернення на Батьківщину. Спочатку я з великими потугами виборювала для мамусі дозвіл на виїзд із місця заслання. Хоча від компетентних людей довідалася, що ще 19 березня 1956 року був виданий Указ про амністію всіх тих, кого насильно вивезли з рідних місць у 40–50-ті роки. Однак місцева влада приховувала це від засланців, боячись втратити робочу силу, яку вона використовувала, як хотіла. Всі наші думки й безконечні розмови про можливі шляхи переїзду підштовхували мого чоловіка до рішучих дій. Закінчивши Іркутський інститут, він ще трохи попрацював у проектній організації, а також по сумісництву – викладачем спеціальних предметів у Читинському будівельному технікумі (до 1 липня 1964 року). Опісля звільнився й поїхав шукати щастя в Україну, а щастя полягало в тому, щоб одержати дозвіл на прописку, влаштуватися на роботу за спеціальністю й одержати помешкання. Ось тут і почалися його безконечні митарства, про які можна багато писати.

Найбільше бажав Мирослав, як і ми, переїхати до Львова, але був виданий Указ, за яким засуджені за політичною статтею не мали права жити за місцем народження. Отож тавро «ворога народу», прикріплене до нас енкаведистами ще під час арешту і заслання, довгенько заважало нам потому нормально жити на своїй землі. Іронія долі! Кожний із нас готовий був не вагаючись віддати своє життя за Україну, за український народ і його свободу, аж раптом борці за свій народ вважаються його ворогами. Де ж тут логіка й розумне бачення історичної дійсності?

Я за тебе, Україно, під вітри недолі бита та нескорена піду! Не схилю коліна у неволі, перетерплю лихо і біду, – писала Валерія Джулай, політв'язень сталінських ҐУЛАҐів.

Та нічого, все ми щасливо пережили, бо в різних ситуаціях і, здавалося, безвихідних становищах рятувала нас Божа рука. І в цьому випадку так було. Мирослав не занепав духом, а скористався можливістю прописатися в місті Самборі Львівської області, де його прийняли на посаду головного інженера будівельного управління, звичайно, з наданням помешкання. Будинок ще будувався і чоловік в листопаді написав нам, що щойно він буде готовий, нам негайно треба приїхати.

Помалу ми почали готуватися до далекої дороги. Я ще в повну силу працювала в музучилищі й навіть не уявляла, як без Мирослава організувати переїзд на нове місце. Найбільше мене хвилювала прийдешня розлука з музичним училищем, з добрим, дружнім педагогічним колективом. Серед педагогів було чимало моїх приятелів, які ділилися зі мною своїми знаннями й досвідом. Завжди до мене вони були прихильні й доброзичливі. І тепер з висоти прожитих років можу впевнено сказати, що мені завжди щастило на добрих людей, саме в них я знаходила підтримку і розуміння.

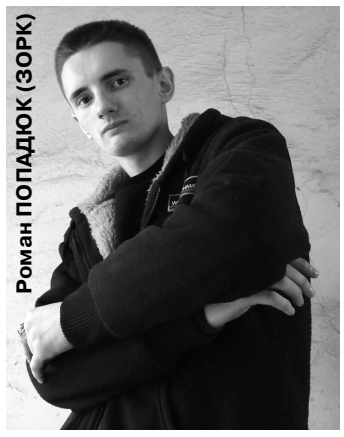
(Далі буде)

ЗНАЙ НАШИХ!

ІЗ ФЕСТИВАЛЮ – З ПЕРЕМОГОЮ

Свято Покрову Пресвятої Богородиці для вихованців Клубу обдарованих дітей обласної «Просвіти» увінчалось зорепадом нагород за їхню пісенну діяльність. У цей день у Тернополі відбувався IV Всеукраїнський фестиваль-конкурс мистецтв «Червона калина-2011». А самого керівника Клубу Руслану Денегу нагородили дипломом за плідну самовіддану професійну діяльність у галузі національної музичної освіти й виховання дітей і молоді України.

До душі припала журі пісня «Офіцерам і солдатам» вокального дуету «ЮліТан» у складі Юлі й Тані Барабанових, текст якої вони самі написали і завдяки якій і стали лауреатами першої премії.

Призове друге місце зайняли на конкурсі дует «ТАБУ» у складі Віки Рибчанської та Юлії Максимів, Андрій Вівчар, Діана Карпович з Витвиці Долинського району і Роман Попадюк. На третьому місці – Таня Феденько.

Отож усі разом порадіймо за творчі здобутки нашої молоді.

Михайлина БОДНАР

ПОКЛИКАННЯ

А СОРОЧКА МАМИНА...

Мальовниче село Довге, що на Тисмениччині, здавна відоме своїми працьовитими мешканцями, щедрими на добро, талановитими у багатьох сферах людського буття. Серед них і уродженка Довгого, викладач кафедри дизайну Інституту мистецтв Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника та вчитель-методист міжшкільного навчально-виробничого комбінату Надія Левандовська.

Більш як чвертьстолітня творча праця в галузі розробки народного одягу принесла їй добру славу, а нам – безліч прекрасних колекцій, які були на виставках у краєзнавчому музеї, МЦТУ, а нещодавно чотири з них презентувалися в обласній «Просвіті».

Любов до рідної землі й природи мальовничого рідного краю надихнули майстриню на створення колекцій українського одягу як символу національного духу. Зачаровує в них багатство традиційної української вишивки, використання різнобарвної орнаментики у костюмах.

З допомогою соратниці – художника-модельєра кафедри дизайну Інституту мистецтв Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника Світлани Повшик вийшли у світ колекції «Гуцулка Ксеня», «Ніч у Карпатах», «А я просто українка», «А сорочка мамина біла-біла»... У представлених зразках вдало поєднані тенденції сучасної моди з традиціями українського вишитого одягу, а «Гуцулку Ксеню» підкреслює неординарний рукав-реглан. Багаторічний досвід праці Надії Василівни з молоддю приносить творче натхнення для створення нових робіт, які відзначалися високими нагородами на багатьох обласних і Всеукраїнських конкурсах. За неодноразові досягнення в обласному конкурсі творчих учителів їй вручили грамоту Міністерства освіти за 2006–2007 рр.

Як представник колеґії журі у конкурсі «Найкраща вишиванка», що відбувався у Народному домі «Просвіта», Надія Василівна наголосила на необхідності популяризації української вишивки серед молоді, яка завжди нагадує їй про своє етнічне коріння. «Не мати вишиванки для українця – це як не мати паски на Великдень», – зазначила вона.

У перспективі пані Надія задумала створити колекцію одягу «Перше Причастя», в якій використає орнаменти вишивки білим по білому як символу моральної чистоти й української духовності. Тож хочеться від щирого серця побажати мисткині невичерпного натхнення та успіхів у всіх її творчих починаннях.

Ольга ТЕРЕШКУН,
членкиня «Жіночої громади»

ВЗЯВ БИ Я БАНДУРУ...

УСПІХИ ТРІО ВІВЧАРЕНКІВ

Плідним виявився нинішній рік для народного аматорського тріо бандуристок сім'ї Вівчаренків із села Угринів Тисменицького району. Саме цього року колектив відзначив 20-річний ювілей творчої діяльності, а напередодні цього святкування родина Вівчаренків побувала на Всеукраїнському конкурсі кобзарського мистецтва у Вінниці, де здобула третє місце. Це був гарний подарунок до ювілею.

Влітку бандуристки разом зі своїми дітьми, які також беруть участь у концертній діяльності, поїхали на Міжнародий конкурс народної музики, який проходив в Криму. Музиканти гідно представили свій професійний рівень і вибороли третє місце.

15 жовтня з нагоди 800-річчя міста Збаража в Тернопільській області відбувся Всеукраїнський конкурс історичної пісні «Байда». Нашу область представила сім'я Вівчаренків і отримала найвищу оцінку журі – перше місце. Голова асоціації всіх українців Володимир Ратушний у своїй промові на гала-концерті відзначив зворушливий виступ наших артистів і запросив на наступний рік виступити їх як гостей конкурсу.

Слід зазначити, що учасниця сімейного тріо бандуристок Вівчаренків – Зорина Валіхновська виступає і як солістка на різних заходах. Влітку вона побувала на Всеукраїнському конкурсі-фестивалі автентичної пісні у Вінниці й у номінації «сольний народний спів» здобула третю премію.

КОНЦЕРТИ

У НАГОРОДУ – СЦЕНІЧНІ КОСТЮМИ

У Львівському національному академічному театрі опери та балету імені Соломії Крушельницької відбувся гала-концерт ІІ Всеукраїнського фестивалю-конкурсу народної хореографії імені Героя України Мирослава Вантуха. На ньому виступили 60 колективів із нашої держави.

У загальному підсумку третє місце зайняли зразковий ансамбль танцю «Калинонька» з с. Радча Тисменицького р-ну (керівник – Тарас Магдач), який представив хореографічну композицію «Гомін Карпат», і народний ансамбль танцю «Мереживо» Калуського училища культури і мистецтва (керівник – Ольга Квецко), який представив український народний танець «Весела бартка».

Нагородою для наших колективів став сертифікат на суму 5 тисяч гривень – на пошиття сценічних костюмів у художній майстерні «Світлячок» (м. Львів).

А. Ч.

СПОРТ

СИЛЬНІ СЕРЕД СИЛЬНИХ

З 14 по 16 жовтня в Ялті відбулися змагання на Кубок України з легкої атлетики серед ветеранів (осіб старших 30 років). У змаганнях взяли участь спортсмени з усіх областей України, міст Києва, Севастополя та Автономної республіки Крим.

Успішно виступили на цих змаганнях іванофранківці Іван Файчак та Василь Кричун. Іван Файчак переміг у бігу на 80 м та 300 м з бар'єрами і був другим у стрибках у довжину. Василь Кричун став переможцем у бігу на 400 м і спортивній ходьбі на 5000 м, був другим у бігу на 800 м і спортивній ходьбі на 3000 м, а також зайняв третє місце у бігу на 1500 м.

Наш кор.

ВАРТО ЗНАТИ

МЕДОВИЙ МАСАЖ

Багато літніх людей скаржаться на біль у суглобах. Більшість лікарських засобів є малоефективними. На наш погляд, від болю в суглобах допоможе медовий масаж, оскільки звичайний для хворих суглобів – неприпустимий. Мед – природний біостимулятор. Він змушує прилеглі до хряща тканини активніше виробляти суглобну рідину, яка, циркулюючи, вимиває відкладення кальцію (саме вони подразнюють нервові закінчення у суглобній сумці та посилюють больові відчуття) і відновлює зношений хрящ.

Для цього мед спочатку потрібно розігріти: неповну столову ложку його покласти на перевернену кришку чайника з гарячою водою і підігріти на слабенькому вогні. Поки мед нагрівається, на хворий суглоб треба покласти теплу грілку, добре вкритися й полежати приблизно 15 хвилин. Після цього можна робити масаж.

Невелику кількість розігрітого меду пальцями легенько втирати у хворий суглоб. Щойно мед всмокчеться й пальці почнуть прилипати до шкіри, брати нову порцію. Втирати м'яко, стежити, щоб медом був укритий весь суглоб. Тривалість процедури – 15–30 хвилин.

Після цього накрити суглоб марлевою серветкою, складеною кілька разів і добре закутати. Через 2–3 години серветку зняти, а шкіру обмити теплою водою.

Курс лікування – 10 масажів. Перші три – щоденно, потім – через день. Після двотижневої перерви курс можна повторити, роблячи медовий масаж через 2–3 дні. Будьте здорові та низенько вклоніться бджолі.

Підготував ***Михайло РУДКОВСЬКИЙ***

ЛЮБИ І ЗНАЙ СВІЙ РІДНИЙ КРАЙ...

КАЛЕНДАР ПРОСВІТЯНИНА

листопад

1 ЛИСТОПАДА

День державності на західноукраїнських землях.

4 ЛИСТОПАДА

105 років від дня народження **Михайла Волощука** (1906–1960), майстра художньої кераміки, уродженця с. Старі Кути Косівського району.

6 ЛИСТОПАДА

200 років від дня народження **Маркіяна Шашкевича** (1811–1843), українського письменника, поета, громадсько-освітнього діяча, засновника «Руської трійці».

9 ЛИСТОПАДА

День української писемності та мови.

70 років від дня народження **Ганни Вінтоняк,** майстра декоративно-ужиткового мистецтва, уродженки с. Космач Косівського району.

10 ЛИСТОПАДА

60 років від дня народження **Неоніли Стефурак,** української поетеси й журналістки, авторки поетичних збірок «Мелодія краплин» (1978), «За плугом сонця» (1984), «Голуби і леви» (1985), «Дикі яблука» (1990), «Спалах» (1994), «Проща» (1999), «Терноцвіт» (2002), «Душа» (2006), уродженки м. Коломия.

11 ЛИСТОПАДА

120 років з часу **заснування філії «Просвіти» в Рогатині** заходами священиків Степана Городецького, Йосипа Яворського та Івана Маркевича.

16 ЛИСТОПАДА

День працівників радіо, телебачення та зв'язку.

110 років від дня народження **Марії Вакалюк (Костинюк)** (1901–1982), української поетеси Канади, уродженки с. Тулуків Снятинського району.

90 років від дня народження **Петра Цимбалістого** (1921–2006), професора Українського вільного університету в Мюнхені, провідного українського філолога, уродженця с. Пуків Рогатинського району.

60 років від дня народження **Богдана Дичука,** поета, автора збірки «Сумує скрипка» (1994), уродженця с. Дубки Городенківського району.

17 ЛИСТОПАДА

День студента.

18 ЛИСТОПАДА

110 років від дня народження **Петра Горбового** (1901–1969), майстра декоративного ткацтва, уродженця м. Косів.

19 ЛИСТОПАДА

75 років від дня народження **Романа Яремійчука,** відомого вченого і громадського діяча, активіста «Просвіти», доктора технічних наук, професора, академіка, винахідника, педагога, лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки (2007), дійсного члена НТШ (2002), уродженця с. Зібранівка Снятинського району.

21 ЛИСТОПАДА

150 років від дня народження **Євгена Чикаленка** (1861–1929), визначного громадського діяча, публіциста, видавця і мецената, почесного члена «Просвіти».

23 ЛИСТОПАДА

125 років від дня народження **Михайла Ломацького** (1886–1968), учителя, дослідника Гуцульщини, автора книг «Бескидом зеленим, у три ряди садженим» (1962), «Гомін гуцульської давнини» (1961), «Заворожений світ» (1965), «Гуцульський світ» (2005), «Любов Батьківщини» (1991), «У горах Карпатах» (1962).

24 ЛИСТОПАДА

55 років від дня народження **Святослава Кияка,** завідувача кафедри релігієзнавства і теології Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника, доктора філософських наук, професора Івано-Франківської теологічної академії.

26 ЛИСТОПАДА

100 років тому **Іван Франко у залі «Руської Бесіди»** (тепер – вул. Січових Стрільців, 24) **прочитав** чисельно зібраній Станіславській публіці свого **«Мойсея».**

Підготував Петро АРСЕНИЧ